

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖЕНО

Протокол колегії Студентської ради РДГУ
№ 58 від 10.07.2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Протокол Науково-технічної ради РДГУ
№ 7 від 17.07.2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол Вченої ради РДГУ
№ 8 від 23.07.2026 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора РДГУ
від 24.07.2026 р. № 147-с/н

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ФОРМУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
В РІВНЕНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

(нова редакція)

Рівне, 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему формування та забезпечення академічної доброчесності в Рівненському державному гуманітарному університеті (далі – Положення) є базовим внутрішнім актом Рівненського державного гуманітарного університету (далі – Університет, РДГУ), що визначає політику, організаційні засади, суб'єктів, механізми та основні процедури формування, забезпечення і популяризації академічної доброчесності.

1.2. Система забезпечення академічної доброчесності Університету ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти, наукової, науково-технічної, творчої, видавничої та експертної діяльності РДГУ.

1.3. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про захист персональних даних», інших актів законодавства у сфері освіти і науки, Статуту РДГУ та міжнародно визнаних принципів дослідницької доброчесності.

1.4. Дія Положення поширюється на академічну діяльність, що здійснюється в Університеті або від його імені, зокрема на:

- педагогічну, науково-педагогічну, наукову, викладацьку та творчу діяльність;
- навчальну діяльність здобувачів освіти всіх рівнів і форм здобуття освіти;
- створення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт, освітніх, наукових, науково-технічних і творчих проєктів;
- вступні випробування, атестацію, конкурси, олімпіади, турніри та інші заходи змагального характеру;
- створення, рецензування, редагування, видання, оприлюднення і відкликання академічних творів;
- присудження ступенів вищої освіти і наукових ступенів, присвоєння вчених звань, проведення атестації та експертизи;
- внутрішнє забезпечення якості освіти, оцінювання освітньої і наукової діяльності, конкурсний добір працівників, грантову та проєктну діяльність.

1.5. Положення є обов'язковим для працівників Університету, здобувачів освіти, вступників, докторантів, осіб, які здобувають науковий ступінь поза аспірантурою, запрошених дослідників і викладачів, учасників та організаторів конкурсів, членів спеціалізованих вчених рад, редакційних колегій, експертних і конкурсних комісій, а також інших осіб, які провадять академічну діяльність від імені РДГУ або з використанням його ресурсів.

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про академічну доброчесність». Для цілей цього Положення:

- академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності;
- академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної чи курсової роботи, монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством чи внутрішнім актом;
- навчальна робота – результат виконання здобувачем освіти навчального завдання, відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій, пластичній або іншій формі;
- уповноважений орган – колегіальний орган Університету, уповноважений розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та застосовувати визначені заходи реагування;
- уповноважена особа – працівник Університету, якому внутрішнім актом надано повноваження реагувати на порушення, розглядати визначені категорії повідомлень та застосовувати передбачені заходи реагування;

- генеративний штучний інтелект, ГШІ – системи штучного інтелекту, здатні генерувати текст, зображення, аудіо, відео, програмний код, моделі, дані або інший контент на основі запиту користувача.

1.7. Система формування та забезпечення академічної доброчесності РДГУ реалізується цим Положенням та пов'язаними внутрішніми актами, зокрема положеннями про уповноважений орган, порядок розгляду повідомлень, порядок перевірки академічних творів, політику відповідального використання штучного інтелекту, редакційні політики наукових видань, правила проведення вступних випробувань і конкурсів.

1.8. Політики, заходи і процедури, що стосуються здобувачів освіти, погоджуються Студентською радою РДГУ та Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених РДГУ.

1.9. Внутрішні акти Університету з питань академічної доброчесності оприлюднюються на офіційному вебсайті РДГУ та є відкритими для університетської спільноти і громадськості.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ

2.1. Метою системи є формування сталої культури академічної доброчесності, забезпечення якості та достовірності результатів академічної діяльності, захист честі і гідності членів університетської спільноти, підтримання суспільної довіри до РДГУ та належне реагування на порушення.

2.2. Основними завданнями системи є:

- підвищення обізнаності про цінності, принципи, правила і практики академічної доброчесності;
- навчання академічного письма, дослідницької етики, роботи з джерелами, даними та інструментами штучного інтелекту;
- створення прозорих вимог до навчальних завдань, академічних творів, оцінювання, рецензування та експертизи;
- мінімізація можливостей і стимулів для порушень, зокрема шляхом належного планування навчального навантаження та використання автентичних завдань;
- запобігання конфліктам інтересів та їх своєчасне врегулювання;
- застосування програмних, організаційних та експертних засобів виявлення ознак порушень;
- забезпечення доступних, своєчасних, неупереджених і справедливих процедур розгляду повідомлень;
- захист прав заявників, осіб, щодо яких подано повідомлення, свідків, експертів та інших заінтересованих осіб;
- забезпечення співмірності порушення і заходів реагування;
- моніторинг стану академічної доброчесності, аналіз ризиків, щорічне звітування і постійне вдосконалення системи.

2.3. Очікуваними результатами функціонування системи є зростання рівня академічної культури, поліпшення якості навчальних і наукових результатів, зниження ризиків порушень, підвищення прозорості оцінювання та довіри до рішень Університету.

3. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Базовими цінностями академічної доброчесності в РДГУ є:

- чесність перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності, здобутих чесно і з дотриманням правил та стандартів;
- повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб ;
- справедливість, рівність, неупередженість і доброчесне оцінювання;
- відповідальність перед собою, один перед одним , та суспільством;
- стійкість у доброчесній поведінці незалежно від зовнішнього контролю або тиску;

- рішучість і сміливість у формуванні, захисті та утвердженні культури академічної доброчесності.

3.2. Основними принципами академічної доброчесності є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення навчання, виховання, стимулювання та заохочення доброчесної поведінки здобувачів освіти;

- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них ;

- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності ;

- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

- уникнення конфлікту інтересів.

4. ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Педагогічна, науково-педагогічна та викладацька діяльність

4.1.1. Працівники, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані поважати здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу, ґрунтувати зміст навчання на надійних і достовірних даних, перевіряти інформацію, чітко визначати результати навчання, вимоги до завдань і критерії оцінювання.

4.1.2. Викладач забезпечує доброчесне оцінювання, власним прикладом формує академічну культуру, пояснює правила дозволеної співпраці та використання джерел, технічних засобів і ШІ, своєчасно реагує на виявлені ознаки порушень.

4.1.3. Забороняється доводити до здобувачів завідомо неправдиву, викривлену, сфабриковану чи сфальсифіковану інформацію, крім чітко позначених навчальних ситуацій, у яких така інформація використовується для розвитку критичного мислення.

4.2. Наукова, науково-технічна та творча діяльність

4.2.1. Дослідники забезпечують прозорість дослідження, достовірно описують первинні дані, методи, матеріали, обладнання, процедури, обмеження та результати, аналізують надійність вихідної інформації, розмежовують власний внесок і внески інших осіб.

4.2.2. Висновки та рекомендації формулюються на основі належних доказів. Автори несуть відповідальність за достовірність оприлюднених результатів, належне зберігання дослідницьких даних та вплив результатів на суспільство.

4.2.3. Наукові керівники, консультанти, керівники проєктів і структурних підрозділів зобов'язані створювати умови для самостійної роботи дослідників, не допускати приписування авторства та забезпечувати прозоре визначення внесків учасників.

4.3. Навчальна діяльність здобувачів освіти

4.3.1. Здобувач освіти виконує кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, коли умовами завдання прямо дозволено колективну роботу, допомогу інших осіб, використання джерел, програмного забезпечення або інтернет-ресурсів; .

4.3.2. У разі використання текстів, зображень, ідей, розробок, даних, програмного коду, тверджень або інших результатів інтелектуальної діяльності інших осіб здобувач робить належне посилання на джерело та/або автора, якщо інформація про автора наявна.

4.3.3. Власні раніше створені роботи або їх частини можуть бути використані у новій навчальній роботі лише за наявності дозволу в умовах завдання та із зазначенням попереднього використання.

4.4. Створення та оприлюднення академічних творів

4.4.1. Академічний твір має містити достовірну інформацію, не містити сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, а припущення, невизначеність і недоведені твердження мають бути чітко позначені.

4.4.2. В академічному творі зазначаються всі автори та інші особи, які зробили внесок у його підготовку, із визначенням характеру внеску, зокрема консультування, редагування, перекладу, виконання експериментів, розрахунків або технічного оформлення.

4.4.3. Використання власних раніше опублікованих результатів супроводжується посиланням на джерело попереднього оприлюднення, крім прямо встановлених законом винятків.

4.4.4. Тексти прийнятих до захисту дисертацій і кваліфікаційних робіт оприлюднюються до захисту у машинозчитувальному форматі, підписані кваліфікованим електронним підписом, із вільним доступом без автентифікації та з дотриманням вимог законодавства.

4.5. Оцінювання, рецензування та експертиза

4.5.1. Оцінювання здійснюється відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог, процедур і критеріїв, належними методами та інструментами, без недозволеної допомоги, необґрунтованих переваг, перешкод, дискримінації або неврегульованого конфлікту інтересів.

4.5.2. Оцінюванню підлягають результати академічної діяльності, а не особисті якості, поведінка, зовнішність або інші ознаки особи, якщо вони не є визначеним об'єктом оцінювання.

4.5.3. Експерти, рецензенти, члени комісій і спеціалізованих вчених рад забезпечують конфіденційність матеріалів, не використовують отриману інформацію у власних інтересах, повідомляють про конфлікт інтересів та надають обґрунтовані висновки.

4.6. Вступні випробування та конкурси

4.6.1. Організатори вступних випробувань і конкурсів забезпечують рівні умови, заздалегідь оприлюднюють чіткі правила, вимоги до самостійності та використання допоміжних засобів, а також перелік заходів реагування на порушення.

4.6.2. Учасник виконує конкурсні завдання самостійно, крім випадків, коли правилами прямо дозволено колективну роботу або отримання допомоги.

5. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ТА РОЗПОДІЛ ПОВНОВАЖЕНЬ

5.1. Система формування та забезпечення академічної доброчесності РДГУ включає:

- внутрішню політику формування, забезпечення і популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, виконання, оприлюднення та оцінювання академічних творів і навчальних робіт;
- заходи з формування академічної культури та навчання академічного письма;
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів та/або повноваження та відповідальність уповноважених осіб ;
- процедуру реєстрації та розгляду повідомлень, прийняття, оприлюднення й оскарження рішень;

5.2. Вчена рада Університету:

- затверджує внутрішні акти з питань академічної доброчесності;
- визначає модель уповноваженого органу і порядок призначення уповноважених осіб;
 - розглядає щорічний звіт про стан академічної доброчесності;
- виконує повноваження щодо розгляду скарг та інших питань у випадках, прямо передбачених законом.

5.3. Ректор Університету забезпечує належне ресурсне, організаційне, кадрове, інформаційне і технічне функціонування системи. .

5.4. Керівники структурних підрозділів забезпечують функціонування системи на рівні підрозділу, організовують навчання, контроль виконання вимог, ведення необхідної документації, аналіз ризиків і своєчасне передання повідомлень уповноваженому органу.

5.5. Уповноваженим колегіальним органом РДГУ є Комісія з питань академічної доброчесності, статус, склад, порядок формування, повноваження та відповідальність якої визначаються окремим положенням. Комісія не є дорадчим органом у справах, у яких законом або внутрішнім актом їй надано виключне повноваження встановлювати факт порушення та застосовувати заходи реагування.

5.6. Викладач або інший працівник може бути уповноваженою особою для реагування на визначені внутрішніми актами очевидні порушення здобувачем освіти під час поточного виконання навчального завдання, якщо здобувач визнає факт порушення та погоджується із передбаченим виховним заходом або повторним виконанням завдання. У разі невизнання факту або незгоди із заходом реагування матеріали передаються уповноваженому органу.

5.7. Підрозділ, відповідальний за внутрішнє забезпечення якості освіти, координує моніторинг системи, збирає узагальнені дані, готує проєкт щорічного звіту та пропозиції щодо вдосконалення політик.

5.8. Бібліотека Університету забезпечує навчання інформаційної грамотності, консультування з питань цитування, академічного письма, пошуку та оцінювання джерел, підтримку інституційного репозитарію і популяризацію доброчесних практик.

5.9. Науковий відділ, відділ аспірантури і докторантури, редакційні колегії, спеціалізовані вчені ради, приймальна комісія, кафедри та інші підрозділи реалізують вимоги Положення у межах своїх повноважень і затверджують, за потреби, деталізовані процедури, що не суперечать цьому Положенню.

5.10. Студентська рада та Наукове товариство беруть участь у формуванні політик, делегують представників до уповноваженого органу у випадках, передбачених законом, організовують просвітницькі заходи та подають пропозиції щодо вдосконалення системи.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

6.1. Кожна особа має право:

- на доступ до чітких і актуальних правил академічної доброчесності;
- на навчання, консультації та методичну підтримку;
- на справедливе, прозоре і неупереджене оцінювання;
- на отримання до початку виконання завдання інформації про дозволені джерела, засоби співпраці та використання ІІІ;
- повідомляти про можливе порушення без переслідування або дискримінації;
- на захист честі, гідності, персональних даних і конфіденційності до прийняття рішення;
- на участь у процедурі розгляду повідомлення та оскарження рішення.

6.2. Кожна особа зобов'язана:

- дотримуватися законодавства та внутрішніх актів з питань академічної доброчесності;
- правдиво представляти власні результати, внески, кваліфікації і досягнення;
- поважати авторство, належно цитувати та не привласнювати результати інших осіб;
- повідомляти про конфлікт інтересів та утримуватися від участі у відповідному рішенні до його врегулювання;
- відмовлятися від схвалення до порушення і повідомляти про таке схвалення не пізніше наступного робочого дня;
- сприяти розгляду повідомлень, надавати достовірні відомості та не чинити тиску на учасників процедури.

6.3. Забороняється переслідування заявника, свідка, експерта або іншої особи за добросовісне повідомлення, надання пояснень чи участь у процедурі. Завідомо неправдиве повідомлення може розглядатися як окреме порушення відповідно до законодавства і внутрішніх актів.

7. ВИМОГИ ДО АКАДЕМІЧНИХ ТВОРІВ, НАВЧАЛЬНИХ РОБІТ ТА ЇХ ПЕРЕВІРКИ

7.1. Академічні твори і навчальні роботи мають відповідати вимогам авторства, достовірності, прозорості методів, належного цитування, розкриття внесків, декларування використання ІІІ та збереження первинних матеріалів, якщо це передбачено характером роботи.

7.2. Обов'язковій перевірці на ознаки порушень академічної доброчесності підлягають:

- кваліфікаційні роботи, дисертації та творчі мистецькі проєкти, на підставі яких присуджується ступінь;

- академічні твори, що видаються Університетом, оприлюднюються в заснованих ним виданнях або рекомендуються до друку;
- монографії, підручники, навчальні посібники, наукові звіти та інші роботи, визначені внутрішніми актами;
- роботи, щодо яких надійшло повідомлення з фактичними даними про можливе порушення.

7.3. Перевірка може включати застосування спеціалізованого програмного забезпечення, аналіз джерел, перевірку даних, авторства, цитувань, внесків і декларацій ШІ, експертне оцінювання та інші законні методи.

7.4. Звіт програмного засобу про текстові або інші збіги є допоміжним джерелом інформації і не є автоматичним доказом академічного плагіату. Відсоток схожості не може бути єдиною або достатньою підставою для встановлення факту порушення чи відмови у допуску до захисту.

7.5. Рішення щодо наявності ознак порушення ґрунтується на змістовому аналізі збігів, способу цитування, характеру і значущості запозичення, дисциплінарних особливостей та інших обставин. Факт порушення встановлює виключно уповноважений орган або уповноважена особа у межах компетенції.

7.6. Порядок подання робіт, строки, формати файлів, відповідальні особи, спосіб зберігання, повторна перевірка та оформлення висновків визначаються окремим Порядком перевірки академічних творів і навчальних робіт.

7.7. Університет забезпечує доступ учасників академічної діяльності до спеціалізованого програмного забезпечення за потреби та відповідно до наявних ресурсів і внутрішніх актів.

8. ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

8.1. Використання ШІ має бути відповідальним, прозорим, безпечним та етичним як допоміжного інструмента навчання, дослідження, творчості й управління, за умови збереження людського авторства, нагляду та повної відповідальності особи за кінцевий результат.

8.2. ШІ не може бути автором або співавтором академічного твору, рецензентом чи суб'єктом відповідальності. Автор, виконавець, рецензент або експерт несе повну відповідальність за точність, достовірність, законність, оригінальність і наслідки використання результатів ШІ.

8.3. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності. Рекомендована форма декларації наведена у Додатку 1.

8.4. Викладач або організатор оцінювання до початку виконання завдання визначає один із режимів використання ШІ:

- вільне допоміжне використання із дотриманням вимог прозорості;
- використання лише для прямо визначених операцій або за попереднім погодженням;
- повна заборона використання ШІ під час виконання конкретного завдання чи оцінювання, якщо метою є перевірка особисто сформованих знань, умінь або навичок.

8.5. Якщо режим не визначено, використання ШІ для технічної перевірки правопису, доступності й форматування допускається, а використання для генерування змістовних фрагментів, аналізу даних, програмного коду, зображень або висновків допускається лише за умови повного декларування і не повинно підміняти досягнення результатів навчання.

8.6. Дозволене використання ШІ може охоплювати пошук напрямів для подальшого самостійного опрацювання, мовне редагування, переклад із перевіркою, створення допоміжних візуалізацій, аналіз даних, моделювання, програмування та інші завдання, якщо це не заборонено умовами роботи і належно задекларовано.

8.7. Забороняється:

- оприлюднювати згенерований ШІ контент як результат власної академічної діяльності без розкриття факту використання;
- використовувати ШІ для фабрикації даних, джерел, цитат, результатів, рецензій або доказів;
- подавати згенеровану роботу як самостійно виконану, якщо це суперечить умовам завдання;
- використовувати ШІ для обходу засобів перевірки, приховування плагіату або іншого порушення;
- завантажувати до неконтрольованих сервісів персональні, конфіденційні, службові, медичні, комерційно чутливі або неопубліковані дані без законних підстав і належних гарантій захисту;
- використовувати зовнішні системи ШІ для рецензування або оцінювання конфіденційних рукописів, заявок, дисертацій, персональних справ чи інших матеріалів без дозволу та належних угод щодо даних;
- покладатися на результати ШІ без критичної перевірки фактів, розрахунків, посилань, коду та можливих упереджень.

8.8. Використання ШІ з асистивною метою для забезпечення рівних можливостей осіб з особливими освітніми потребами допускається з урахуванням індивідуальних потреб, вимог доступності, справедливості та прозорості.

8.9. Детальні правила використання ШІ у навчальній, науковій, творчій, видавничій, експертній та адміністративній діяльності визначаються окремою Політикою відповідального використання штучного інтелекту в РДГУ.

9. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ

9.1. Формування культури академічної доброчесності є безперервним процесом і здійснюється через освіту, консультації, наставництво, заохочення доброчесної поведінки, інституційний приклад керівників і працівників, а також справедливі умови навчання та праці.

9.2. Університет організовує:

- вступне навчання з академічної доброчесності для здобувачів першого року навчання та новоприйнятих працівників;
- поглиблені модулі з академічного письма, дослідницької етики, відкритої науки, управління даними та використання ШІ для магістрантів, аспірантів, докторантів і дослідників;
- регулярне підвищення кваліфікації викладачів, наукових керівників, членів спеціалізованих рад, редакторів, експертів та членів уповноваженого органу;
- консультації бібліотеки, кафедр, наукового відділу та інших підрозділів;
- інформаційні кампанії, тижні академічної доброчесності, відкриті лекції, тренінги, конкурси та інші просвітницькі заходи.

9.3. Освітні програми та силабуси мають містити інформацію про правила академічної доброчесності, дозволені способи співпраці, використання джерел і ШІ, порядок реагування на порушення та доступні консультації.

9.4. Під час планування освітнього процесу Університет не допускає надмірного навчального навантаження, забезпечує відповідність обсягу і складності самостійних завдань часу, передбаченому навчальним планом, та сприяє використанню автентичних, практико орієнтованих і творчих завдань.

9.5. Заохочення доброчесної поведінки може здійснюватися через відзначення якісних академічних робіт, відкриті практики досліджень, нагороди, сертифікати, представлення добрих практик та інші форми, що не створюють дискримінаційних переваг.

10. ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК ПОРУШЕНЬ ТА ПЕРВИННЕ РЕАГУВАННЯ

10.1. Ознаки можливого порушення можуть бути виявлені під час оцінювання, рецензування, перевірки академічного твору, аналізу даних і джерел, моніторингу публікацій, внутрішнього аудиту, розгляду повідомлення або іншим законним способом.

10.2. Особа, яка виявила ознаки порушення, зберігає доступні матеріали і докази, припиняє порушення, якщо це входить до її повноважень і не порушує права інших осіб, та діє відповідно до Порядку розгляду повідомлень.

10.3. Уповноважена особа може застосувати до здобувача виховний захід або повторне виконання завдання без повної процедури лише у разі визнання здобувачем факту порушення і згоди із заходом реагування. Факт і захід фіксуються у визначеному внутрішнім актом порядку.

10.4. У разі невизнання факту, незгоди із заходом, повторного, значного, системного або такого, що може мати істотні наслідки, порушення матеріали невідкладно передаються до уповноваженого органу.

10.5. Публічне звинувачення особи до завершення належної процедури не допускається, крім повідомлення інформації у випадках, прямо передбачених законом.

11. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

11.1. Видами порушень академічної доброчесності є:

1) відчуження авторства – передача автором створеного ним академічного твору або його частини іншій особі та подальше оприлюднення під іменем особи, яка не є автором;

2) академічний плагіат – оприлюднення чужого наукового або творчого результату як власного, відтворення твору чи навчальної роботи іншого автора без належного посилання, а також оприлюднення перекладу чужого твору без зазначення автора;

3) приписування авторства – оприлюднення твору із зазначенням серед авторів особи, яка не брала участі у його створенні;

4) самоплагіат – оприлюднення власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення джерела попереднього оприлюднення у випадках, визначених законом;

5) фабрикація – вигадкування даних чи фактів про результати власної академічної діяльності;

6) фальсифікація – свідомо зміна або модифікація наявних даних, що створює завідомо неправдиву інформацію про результати академічної діяльності;

7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом – оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних або інших результатів ШІ як власних без зазначення цього факту в академічному творі чи супровідних матеріалах;

8) недоброчесне оцінювання – свідоме порушення вимог оцінювання, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;

9) несамотійне виконання завдання – виконання навчального або конкурсного завдання із залученням недозволених джерел, технічних засобів або допомоги інших осіб;

10) недозволена допомога – надання допомоги, не передбаченої умовами завдання, що призвело або могло призвести до викривлення оцінки;

11) академічний саботаж – дія або бездіяльність, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в академічній діяльності;

12) схиляння до порушення академічної доброчесності – прохання, вмовляння, вказівка, погроза, примушування, тиск або інше спонукання до порушення;

13) інституційні порушення – порушення Університетом, його підрозділами або виданнями, визначені законом, зокрема поширення недостовірної інформації, бездіяльність щодо системи, безпідставне залишення повідомлення без розгляду, невжиття заходів виявлення або реагування.

11.2. Порушення характеризується однією або кількома ознаками: обманом, несправедливістю, бездіяльністю, привласненням результатів інтелектуальної діяльності іншої особи.

11.3. Не є достатньою підставою для встановлення порушення сам по собі високий показник текстових збігів, стилістична подібність, застосування ШІ, помилка оформлення або інша формальна ознака без встановлення складу конкретного порушення, вини та істотних обставин.

12. РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ

12.1. Особа, яка має докази ознак порушення, має право подати письмове повідомлення у паперовій або електронній формі уповноваженому органу, уповноваженій особі або ректору Університету.

12.2. Повідомлення реєструється в день надходження. Ректор протягом трьох робочих днів передає його уповноваженому органу або вчиняє іншу передбачену законом дію. Повідомлення має містити фактичні дані, які можуть бути перевірені. Відсутність таких даних є підставою для залишення повідомлення без розгляду.

12.3. Уповноважений орган протягом десяти робочих днів із дня надходження повідомлення ухвалює рішення про початок розгляду або залишення без розгляду, повідомляє заявника, надає особі, щодо якої подано повідомлення, його копію та не пізніше ніж за три робочі дні повідомляє про дату, час і місце розгляду.

12.4. Загальний строк розгляду і прийняття рішення не може перевищувати шести місяців із дня реєстрації повідомлення.

12.5. Особа, щодо якої розглядається повідомлення, має право особисто або через представника:

- бути поінформованою про початок процедури, дату, час і місце розгляду;
- бути присутньою під час розгляду;
- ознайомлюватися з матеріалами, подавати зауваження, докази і клопотання;
- надавати усні та письмові заперечення і пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів;
- заявляти відвід членам органу або експертам за наявності конфлікту інтересів;
- одержати копію рішення та оскаржити його.

12.6. Заявник має право бути повідомленим про початок і результат розгляду, надавати додаткові матеріали, брати участь у розгляді у визначених порядком межах, отримати копію рішення з урахуванням вимог захисту персональних даних та оскаржити рішення.

12.7. Особа з конфліктом інтересів не може брати участь у встановленні факту порушення або прийнятті рішення. За потреби залучаються зовнішні експерти з інших закладів освіти чи наукових установ.

12.8. У разі визнання особою факту порушення перевірка і дослідження доказів можуть не проводитися. Визнання враховується при визначенні санкції, крім випадків, коли санкція прямо встановлена законом.

12.9. Рішення має бути обґрунтованим, містити опис обставин, оцінку доказів, конкретний вид порушення, установлену вину, визначену санкцію або інший захід реагування, порядок і строк оскарження.

12.10. Рішення оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних. Воно набирає чинності з дня оприлюднення, а в разі оскарження – з дня оприлюднення рішення за скаргою, крім спеціальних процедур, для яких законом передбачено інше.

12.11. Порядок розгляду повідомлень, склад і кворум органу, правила доказування, залучення експертів, відводів, засідань, оформлення та оприлюднення рішень деталізуються окремим Порядком.

12.12. Питання щодо порушення ректором РДГУ розглядаються у порядку, визначеному законом, поза межами внутрішньої процедури Університету. Повідомлення щодо академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації у творі, на підставі якого присуджено ступінь чи присвоєно вчене звання, розглядаються за спеціальною процедурою, визначеною законом.

12.13. Під час розгляду справи здобувача віком від 14 до 18 років запрошуються його батьки або інші законні представники, якщо здобувач не заперечує. У разі невизнання порушення до складу уповноваженого органу обов'язково включається представник або представники, делеговані органом студентського самоврядування.

13. ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

13.1. Заходами реагування є виховні заходи, притягнення до академічної та дисциплінарної відповідальності, реагування під час вступних випробувань і конкурсів та інституційні заходи реагування.

13.2. До здобувачів освіти можуть застосовуватися:

- відвідування тематичного заняття, курсу або тренінгу з академічної доброчесності чи академічного письма;
- усне або письмове попередження;
- повторне виконання завдання;
- повторне проходження освітнього компонента;
- повторне проходження оцінювання, включаючи підсумкове оцінювання або атестацію;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на стипендії, гранти чи програми академічної мобільності на строк від одного до трьох років;
- відрахування з числа осіб, які навчаються за державним або регіональним замовленням;
- позбавлення пільг з оплати навчання або інших пільг на строк від одного до трьох років;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
- виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути її членом на строк від одного до трьох років;
- відрахування з Університету, крім осіб з особливими освітніми потребами, у випадках, визначених законом і цим Положенням.

13.3. До педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників і вчених можуть застосовуватися академічні обмеження на строк від одного до трьох років, зокрема виключення з колегіальних органів, позбавлення права участі в атестації здобувачів, грантових конкурсах, академічній мобільності, науковому керівництві, керуванні проектами, редакційних колегіях, а також заборона претендувати на вчене або педагогічне звання, позбавлення відзнак, догана або звільнення у випадках, визначених законом.

13.4. До вступників та учасників конкурсів застосовуються припинення участі або скасування рішення про результат. Особи, які організовують вступне випробування чи конкурс і вчинили порушення, виводяться зі складу відповідного органу та можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності.

13.5. До особи може бути застосовано одну або декілька санкцій. Санкція визначається з урахуванням виду порушення, форми вини, масштабу, наслідків, повторності, академічного рівня, визнання факту, співпраці під час розгляду та інших істотних обставин.

13.6. Не допускається встановлення різних санкцій залежно від громадянства, джерела фінансування навчання або інших дискримінаційних ознак. Для осіб з особливими освітніми потребами враховуються законодавчі гарантії та необхідність розумного пристосування.

13.7. Виключний перелік санкцій за конкретні порушення наведено у Додатку 2. Санкції, прямо і безальтернативно визначені законом, застосовуються незалежно від положень матриці.

13.8. Встановлення факту академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої присуджено ступінь вищої освіти, є підставою для позбавлення ступеня у порядку, визначеному законодавством.

13.9. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним і не підлягає оцінюванню. Факт порушення фіксується у документі про результати оцінювання в порядку, визначеному Університетом.

14. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ

14.1. Рішення уповноваженого органу можуть оскаржити особа, щодо якої встановлено порушення, та заявник.

14.2. Скарга на рішення, для якого законом не встановлено спеціальної процедури, подається ректору протягом десяти календарних днів із дня оприлюднення рішення. Ректор

утворює Апеляційну комісію, до складу якої не можуть входити особи, що брали участь у первинному розгляді або мають конфлікт інтересів.

14.3. Апеляційна комісія розглядає скаргу протягом двадцяти робочих днів, перевіряє дотримання процедури, повноту дослідження доказів, правильність кваліфікації та співмірність санкції і приймає рішення про залишення рішення без змін, його зміну або скасування з направленням на новий розгляд.

14.4. Рішення за скаргою оприлюднюється на офіційному вебсайті РДГУ та набирає чинності з дня оприлюднення.

14.5. Рішення та бездіяльність у справах щодо позбавлення наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти і вченого звання оскаржуються у строки та до органів, визначених статтею 40 Закону України «Про академічну доброчесність».

14.6. Внутрішнє оскарження не обмежує право особи звернутися до інших уповноважених органів або до суду у випадках і порядку, визначених законом.

15. ДОКУМЕНТУВАННЯ, ОПРИЛЮДНЕННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ЗАХИСТ ДАНИХ

15.1. Університет забезпечує обов'язкову реєстрацію всіх повідомлень, контроль строків, зберігання матеріалів і рішень, а також ведення узагальненої статистики без необґрунтованого розкриття персональних даних.

15.2. Матеріали справи зберігаються не менше п'яти років після набрання чинності рішенням, а матеріали щодо позбавлення ступеня або звання - відповідно до строків архівного зберігання, встановлених законодавством.

15.3. Доступ до матеріалів мають члени уповноваженого органу, сторони, їх представники, експерти та працівники, які забезпечують процедуру, в межах необхідного для виконання повноважень.

15.4. Оприлюднені рішення містять достатню інформацію про обставини, вид порушення, мотиви та санкцію, але персональні дані обробляються і публікуються лише в обсязі, необхідному відповідно до закону.

15.5. Університет вживає заходів для захисту заявників, свідків і учасників процедури від тиску, переслідування, дискримінації або помсти.

16. МОНІТОРИНГ, ЗВІТУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ

16.1. Моніторинг системи здійснюється щороку та охоплює навчальні заходи, доступність правил, кількість і види повідомлень, дотримання строків, застосовані заходи, результати оскарження, ризики використання ІІІ, роботу видань і репозитарію, а також пропозиції університетської спільноти.

16.2. Уповноважений орган спільно з підрозділом забезпечення якості готує щорічний звіт, що розглядається Вченою радою та оприлюднюється у знеособленій або іншій законній формі до 1 березня року, наступного за звітним.

16.3. За результатами моніторингу затверджується план удосконалення системи, навчання, оновлення актів, технічних засобів і процедур.

16.4. Внутрішні акти переглядаються не рідше одного разу на три роки, а також невідкладно у разі змін законодавства, технологій або виявлення істотних недоліків практики.

17. ЗАПОБІГАННЯ ІНСТИТУЦІЙНИМ ПОРУШЕННЯМ

17.1. Університет та його структурні підрозділи не допускають поширення недостовірної інформації про академічну діяльність, бездіяльності щодо розбудови системи, безпідставного залишення повідомлень без розгляду, невжиття заходів виявлення та реагування.

17.2. Керівники всіх рівнів персонально забезпечують виконання покладених на них обов'язків, контроль строків і ресурсне забезпечення процедур. Невиконання цих обов'язків може бути підставою для відповідальності відповідно до законодавства.

17.3. Університет проводить періодичний аудит ризиків академічної доброчесності, зокрема у сфері атестації здобувачів, видавничої діяльності, конкурсів, використання ШІ, обробки даних і діяльності спеціалізованих рад.

18. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

18.1. Положення вводиться в дію наказом ректора після його затвердження Вченою радою та погодження органами, визначеними пунктом 1.8, але не раніше 31 липня 2026 року.

18.2. З дня введення в дію цього Положення втрачає чинність Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату в РДГУ у попередній редакції.

18.3. До затвердження окремих внутрішніх актів, передбачених цим Положенням, відповідні питання регулюються безпосередньо Законом України «Про академічну доброчесність», іншими актами законодавства і цим Положенням.

18.4. Розгляд повідомлень про порушення, вчинені до введення в дію Закону України «Про академічну доброчесність», здійснюється за процедурами і гарантіями нового Закону, а міра відповідальності визначається відповідно до законодавства, чинного на момент вчинення порушення.

18.5. Перевірка дисертацій і кваліфікаційних робіт, захищених до введення в дію Закону України «Про академічну доброчесність», здійснюється на відповідність вимогам, чинним на день відповідного захисту.

18.6. Зміни до Положення вносяться шляхом затвердження нової редакції або змін Вченою радою РДГУ з дотриманням вимог погодження та оприлюднення.

18.7. Відповідальність за актуалізацію Положення покладається на проректора, до повноважень якого належать питання наукової роботи та академічної доброчесності, уповноважений орган і підрозділ забезпечення якості освіти відповідно до розподілу функцій.

Додаток 1
до Положення про систему формування та забезпечення академічної доброчесності в РДГУ

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

1. Автор(и) / виконавець(ці): _____.
2. Назва академічного твору або навчальної роботи: _____.
3. Інструмент(и) ШІ, розробник, модель або версія: _____.
4. Дата або період використання: _____.
5. Етапи та конкретні завдання, делеговані ШІ:
 - ☐ пошук і систематизація інформації;
 - ☐ генерування ідей або плану;
 - ☐ мовне редагування або переклад;
 - ☐ аналіз даних або моделювання;
 - ☐ програмування;
 - ☐ створення зображень, аудіо, відео чи інших матеріалів;
 - ☐ інше: _____.
6. Короткий опис методики використання, налаштувань або суттєвих запитів: _____.

7.	Спосіб	перевірки	результатів	ШІ:
_____.				

8. Підтверджую, що всі результати використання ШІ критично перевірені, належно відредаговані та, за потреби, підтверджені незалежними джерелами. ШІ не зазначено як автора. Повну відповідальність за зміст, достовірність, оригінальність, дотримання прав інтелектуальної власності та захист даних несе автор або колектив авторів.

Дата: _____ Підпис(и): _____

Додаток 2
до Положення про систему формування та забезпечення академічної доброчесності в РДГУ

ВИКЛЮЧНИЙ ПЕРЕЛІК САНКЦІЙ ЗА КОНКРЕТНІ ПОРУШЕННЯ

Санкції застосовуються з урахуванням статей 20-35 Закону України «Про академічну доброчесність», ступеня вини, масштабу, наслідків, повторності, визнання факту та принципу співмірності. Санкції, прямо визначені законом як обов'язкові, мають пріоритет.

Вид порушення	Здобувачі освіти	Працівники, вчені та інші особи	Примітка
Відчуження авторства	Повторне проходження оцінювання або освітнього компонента; відрахування. За відчуження кваліфікаційної роботи або здобувачем наукового ступеня, відрахування обов'язкове.	Звільнення з Університету є обов'язковим для педагогічного, науково-педагогічного або наукового працівника.	Закон, ст. 23
Академічний плагіат	Повторне виконання завдання; повторне оцінювання або освітній компонент; недопуск до присудження ступеня; обмеження участі у конкурсах; відрахування у разі плагіату внаслідок відчуження кваліфікаційної роботи.	Відкликання твору; догана; академічні обмеження на 1-3 роки; звільнення у разі плагіату внаслідок відчуження авторства.	Закон, ст. 24
Приписування авторства	Письмове попередження; повторне виконання; повторне оцінювання або освітній компонент; обмеження участі у конкурсах; відрахування за значне або повторне порушення.	Відкликання твору; догана; академічні обмеження; звільнення у випадках, визначених законом.	Закон, ст. 25
Самоплагіат	Повторне виконання; повторне оцінювання; відмова у врахуванні роботи для досягнення кількісних показників; обмеження участі у конкурсах.	Відкликання статті; неврахування результату; догана; академічні обмеження на 1-3 роки.	Закон, ст. 26
Фабрикація	Повторне оцінювання або освітній компонент; обмеження участі у конкурсах; відрахування; позбавлення ступеня, якщо порушення встановлено в роботі, на підставі якої його присуджено.	Відкликання твору; догана; академічні обмеження; звільнення; позбавлення ступеня або звання у встановленому законом порядку.	Закон, ст. 27, 40

Вид порушення	Здобувачі освіти	Працівники, вчені та інші особи	Примітка
Фальсифікація	Повторне оцінювання або освітній компонент; обмеження участі у конкурсах; відрахування; позбавлення ступеня у встановленому порядку.	Відкликання твору; догана; академічні обмеження; звільнення; позбавлення ступеня або звання у встановленому порядку.	Закон, ст. 28, 40
Недобросовісне використання результатів ШІ	Повторне виконання; тематичне навчання; письмове попередження; повторне оцінювання або освітній компонент; обмеження участі у конкурсах; відрахування за значне або повторне порушення.	Відкликання або виправлення твору; догана; академічні обмеження на 1-3 роки; звільнення за тяжке повторне порушення у випадках, дозволених законом.	Закон, ст. 29
Недобросовісне оцінювання	Для здобувача, який виконує роль оцінювача: письмове попередження; повторне навчання; виключення з відповідного органу або конкурсу.	Приведення оцінки у відповідність; відсторонення від оцінювання; догана; академічні обмеження; звільнення у випадках, визначених законом.	Закон, ст. 30
Несамостійне виконання завдання	Завдання вважається невиконаним; повторне виконання; тематичне навчання; письмове попередження; повторне оцінювання або освітній компонент; за повторність, додаткові академічні санкції.	Для особи, яка подає результат як власний у межах академічної діяльності: догана, академічні обмеження або інші санкції за відповідним складом порушення.	Закон, ст. 31
Недозволена допомога	Письмове попередження; тематичне навчання; повторне оцінювання; обмеження участі у конкурсах; за повторне або організоване порушення, інші санкції аж до відрахування.	Догана; відсторонення від оцінювання чи конкурсу; академічні обмеження; звільнення у випадках, визначених законом.	Закон, ст. 32
Академічний саботаж	Письмове попередження; повторне навчання; обмеження участі у конкурсах; позбавлення стипендії або пільг; відрахування за тяжке чи повторне порушення.	Догана; академічні обмеження; позбавлення відзнак; звільнення за тяжке або повторне порушення у випадках, визначених законом.	Закон, ст. 33

Вид порушення	Здобувачі освіти	Працівники, вчені та інші особи	Примітка
Схиляння до порушення	Письмове попередження є обов'язковим; додатково, повторне навчання, обмеження участі у конкурсах, позбавлення стипендії або інші санкції.	Догана є обов'язковою; додатково, академічні обмеження або звільнення у випадках, визначених законом.	Закон, ст. 34
Порушення під час вступу або конкурсу	Припинення участі; скасування результату; відрахування, якщо порушення вступника встановлено після зарахування.	Виведення зі складу органу, відсторонення від процедури, дисциплінарна відповідальність.	Закон, ст. 22, 35

Інституційні порушення та заходи реагування на них визначаються статтею 36 Закону України «Про академічну доброчесність» і застосовуються уповноваженими державними органами в установленому законодавством порядку.

Додаток 3
до Положення про систему формування та забезпечення академічної доброчесності в РДГУ

МІНІМАЛЬНА СТРУКТУРА ЩОРІЧНОГО ЗВІТУ

1. Нормативне та організаційне забезпечення системи.
2. Проведені навчальні, інформаційні та консультаційні заходи.
3. Доступ до програмних засобів і результати технічних перевірок в узагальненій формі.
4. Кількість зареєстрованих повідомлень, їх категорії, строки та результати розгляду.
5. Застосовані виховні заходи, академічні та дисциплінарні санкції в узагальненій формі.
6. Оскарження рішень і результати перегляду.
7. Стан академічної доброчесності у видавничій, експертній та конкурсній діяльності.
8. Практика використання ШІ, виявлені ризики та заходи їх мінімізації.
9. Оцінка інституційних ризиків і дотримання строків.
10. Пропозиції та план удосконалення системи на наступний рік.

Розробники проєкту: _____

Юридична експертиза: _____

Відповідальний підрозділ: _____